

koncertní sezona

2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 5. abonentní koncert
symfonického cyklu A

Jan Talich

housle

**SEVEROČESKÁ FILHARMONIE
TEPLICE**

Jan Talich

dirigent

19. února 2026 v 19:00 hodin
Dům kultury Teplice

www.severoceskafilharmonie.cz

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838

Bedřich Smetana byl Čechem s velkým „Č“. Od malička se projevoval jako talentovaný klavírista. Byla mu však předurčena kariéra v podnikání, případně studium práva, a proto byl ve čtrnácti letech poslán do Prahy, aby navštěvoval tamní Akademické gymnázium. Tam, jak se dalo očekávat, trávil více času hraním komorní hudby, psaním skladeb pro své přátele a účastí na koncertech, než aby se připravoval na „skutečný“ život. V roce 1840 slyšel šestnáctiletý Smetana hrát Franze Liszta v Praze, a to jej ovlivnilo natolik, že se rozhodl stát profesionálním hudebníkem. Ačkoli nakonec s povzbuzením Liszta a Roberta a Clary Schumannových dosáhl jako klavírista určitého úspěchu, teprve jako skladatel se těšil popularitě a vlivu na hudební svět během svého života i po něm. Ale až poté, co se začal orientovat na skladby vlasteneckého typu. Tato transformace proběhla před a během neúspěšné Pražské revoluce v roce 1848, kdy čtyřadvacetiletý Smetana stál na barikádách se svými českými bratry proti habsburským vládcům. Smetanova politizace nevedla k jeho „objevu“ české lidové hudby, on ji už znal. Vedla spíše k objevu jejího významu jako prvku originálního kompozičního stylu. Smetana také teprve jako veřejně známá osobnost hrdě přijal českou verzi svého jména „Bedřich“.

Když dvaatřicetiletý Bedřich Smetana přijal pozvání do švédského Göteborgu, prožil zde pětiletou zásadní životní i uměleckou etapu. K odchodu z Prahy jej motivovaly osobní tragédie. Zemřely mu dcery a nepodařilo se mu etablovat se v českém prostředí. Ve Švédsku ale založil soukromý hudební ústav, kde vyučoval hru na klavír, teorii a zpěv, především pro dcery z bohatých měšťanských rodin. Působil zde jako sbormistr a dirigent spolku Harmoniska Sällskapet (Harmonická společnost), čímž výrazně zvýšil úroveň místního koncertního života. Zkomponoval zde svá první velká orchestrální díla, tzv. švédské symfonické básně Richard III., Valdštýnův tábor a především dnes uváděnou skladbu **Hakon Jarl**. Smetana shlédl v cizině několikrát stejnojmennou tragédii dánského dramatika A. G. Øhlenschlägera a rozhodl se námět zhudebnit. Jeho vlastní výklad příběhu je následující: Hakon vyhnal z Norska krále Olafa a zmocnil se vlády. Olaf hledá v cizině u souvěrců pomoc a Hakon zavádí mezitím v zemi znovu pohanství. Olaf vpadne zpět do Norska s vojskem, usiluje pomocí slibů o přízeň obyvatel, a nakonec se mu podaří získat jejich důvěru a lid se obrátí proti Hakonovi. Ten uprchne do hor a tam ho zavraždí jeho vlastní druhové. Smetana pohlížel na Hakona jako na statečného hrdinu. Sám přiznal, že ho zaujala „mohutnost reka samého“, a nejen figura hrubého barbara. Ve skladbě se nejprve ozývají motivy křesťanů, kněží a Olafa. Druhá část uvádí situaci střetnutí. Nastupují křesťané, pak Hakon v hrdinném stylu a nakonec Olaf. Závěrečná část začíná chorálními intonacemi, jen letmo zmíní křesťany a Olafa a je zakončena působivým připomenutím Hakona, z něž lze ze složité skladebné stavby cítit Smetanův obdiv k této postavě.

Jeden z nejgeniálnějších hudebníků v dějinách **Wolfgang Amadeus Mozart** patří zároveň k nejčastěji uváděným a poslouchaným skladatelům na světě. Jeho životní osud je díky historizující popularizaci tak notoricky známý, že stačí uvést jeho milníky ve zkratce. Během svého krátkého života zkomponoval více než šest set děl zahrnujících všechny dobové žánry. Narodil se v Salzburku jako sedmé dítě do rodiny dvorního kapelníka, houslisty a pedagoga Leopolda Mozarta, dodnes známého díky učebnici hry na housle. Fascinován klavírem, na nějž hrála jeho starší sestra Nannerl, zkomponoval první skladbičky ve věku čtyřech let. Otec, který byl svým dětem jediným učitelem, brzy rozpoznal, že Wolfgangův talent je nad síly jeho pedagogických schopností a začal jej využívat jinak. Synek a jeho sestra již v útlém věku začali koncertovat coby zázračné děti po celé Evropě. První symfonii napsal mladý Mozart ve svých osmi letech. Téměř celý život, v soukromí naplněný s milovanou ženou Constanz a dětmi, prožil pod vlivem otce. Obrovské vzestupy a pády, rodinné i finanční krize vyústily spolu s infekční nákazou v předčasnou smrt umělce obklopeného mladou rodinou v pětatřiceti letech a jeho konec ve „všeobecném jednoduchém“ hrobě na předměstí Vídně. Podle obtížnosti jeho skladeb, a podle toho, s jakou fantazií užil hudebních prostředků, můžeme usuzovat, jaká byla asi jeho virtuozita coby klavíristy, houslisty, varhaníka či improvizátora. Mozart nebyl novátorem umění, jako například Wagner nebo Monteverdi, neměl na hudbě co zreformovat.

V hudebním jazyce své doby nacházel všechny možnosti, jak vyjádřit, co chtěl. Vše, co je podle nás typicky „mozartovské“, nacházíme i v dílech jeho současníků. Nevybočuje ze stylu doby jinak než svojí neuvěřitelnou velikostí. Bez toho, aby vynalezl, nebo používal cosi neslychaného, nebývalého v technice hudby, uměl těmi stejnými prostředky, jako ostatní skladatelé doby, zprostředkovat takovou hloubku, jako nikdo jiný.

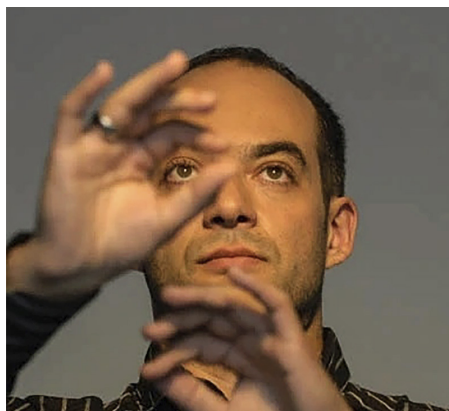
Mozartova tvorba houslových koncertů vykazuje zvláštní koncentraci, s níž se u něj v jiném žánru nesetkáme. Opery, symfonie, sonáty nebo komorní hudbu komponoval průběžně po celý svůj život. Pět houslových koncertů, o kterých lze s jistotou říci, že je zkomponoval on sám, vzniklo v krátkém období od dubna do prosince roku 1775 a tvoří významnou kapitolu v dějinách houslového umění. Tehdy devatenáctiletý hudebník již získal v tomto oboru dostatečné znalosti od svého otce Leopolda, autora do dnešních časů uznávané houslové školy. Navíc během svých cest do Itálie a do Londýna poznal virtuozitu houslistů italské školy, kterou zprostředkovávali Tartiniho a Corelliho žáci rozptýlení po celé Evropě. Kouzlo Mozartových houslových koncertů spočívá ve virtuózním zpracování sólového partu v kombinaci s rodícím se autorovým uměním barvitě orchestrální instrumentace. V **Koncertu A dur č. 5**, zvaném „Turecký“, se Mozartovi podařilo vytvořit něco velmi blízkého instrumentálnímu koncertu následujících století. Ačkoli je samotný kus komponován jasně v tradici klasického komorního koncertu, rozsah a stupeň jeho technických požadavků definují dílo jako výzvu pro každého sólistu. V té samé době již vzniklo mnoho skladeb jiných autorů se stejnými nebo většími nároky, ale žádná z nich neprošla zkouškou času a rozhodně žádná není tak impozantní. Není bez důvodu, že tento jediný z pěti Mozartových houslových koncertů pravidelně zaznamenává tolik pozornosti hudebníků, muzikologů a historiků. Ve skladbě jde virtuozita ruku v ruce s elegancí, lyrické části střídají typické Mozartovy humorné epizody a klasickou formu místy narušují fantazijní prvky. První věta koncertu naznačuje široký, majestátní způsob provedení. Úvodu dominují smyčce s jemným, rozjímavým tématem vrcholícím tutti pasáží všech nástrojů ve forte, aby vzápětí převzaly slovo sólové housle v živém, virtuózním stylu. Mozart zde zúročil svou operní zkušenost. Sólové melodie mají výrazně vokální charakter a připomínají populární operní árie. Navazující volná část přináší kontrastní atmosféru blízkou komorní hudbě. V intimní meditaci písňového charakteru zní housle v dlouhých, klenutých frázích. Závěrečná věta vyrůstá z elegantního tanečního tématu, které se opakovaně vrací. V její střední části však skladatel posluchače překvapí „tureckou“ epizodou, inspirovanou dobovou módou. Divoké rytmy, ostře akcentované doprovody a náhlé proměny nálad vytvářejí efektní kontrast k uhlazenosti hlavního tématu a vysvětlují směřování celé kompozice.

Symfonie č. 39 Es dur je první ze souboru tří Mozartových posledních symfonií, které zkomponoval během šesti týdnů v létě roku 1788 pro zamýšlené anglické turné, které se však neuskutečnilo. Léto toho roku bylo pro Mozarta temnější. O několik let dříve byl v Salzburku propuštěn ze služeb arcibiskupského dvora a od té doby pobýval ve Vídni. Místní publikum se však jeho koncertů a recitálů již nabažilo, nesplacené účty se hromadily a zemřela malá dcera Mozartových Theresia. Dopisy přátelům vypovídají, jak je těžké hledat pozitivní výhledy ze svého vlastního stínu. Hudební odborníci předpokládají, že Mozart složil tři symfonie jako jednotné dílo, což naznačuje skutečnost, že Symfonie č. 39 má velkolepý úvod na způsob přede hry, ale žádnou závěrečnou kodu. Zda byla symfonie někdy za skladatelova života uvedena, nelze zjistit. V době, kdy Mozart dílo psal, se připravoval na uspořádání série „Koncertů v kasinu“ v novém kasinu na vídeňské Spiegelgasse. O uskutečnění nebo zrušení pro nezájem nejsou žádné doklady. Máme však k dispozici pravděpodobně první známé očitě svědectví o provedení 39. symfonie v březnu roku 1792 v Hamburku, kde se konal mozartovský vzpomínkový koncert. Očitý svědek jménem Iwan Anderwitsch popisuje začátek symfonie takto: „Úvod je tak majestátní, že překvapil i toho nejchladnějšího, necitlivějšího posluchače a to tak, že i když si chtěl povídat, nemohl zůstat nepozorným a doslova nastražil uši. Pak se stává hudba tak ohnivou, nevýslovně velkolepou a bohatou na nápady, že je

téměř nemožné sledovat ji tak rychle sluchem a citem a člověk je téměř paralyzován. Různí znalci a přátelé hudby připouštěli, že by si nikdy nebyli schopni představit, že by něco takového slyšeli tak skvěle předvedené v Hamburku.” Na první větu v sonátové formě připomínající galantní styl Mozartových raných symfonií navazuje pomalá část, která začíná tiše ve smyčcích, než se tok hudby rozšíří prostřednictvím energických přechodů do zbytku orchestru. Třetí věta má podobu velice zajímavého menuetu a tria. V triu sólový klarinet přednáší rakouský lidový tanec „Ländler“, vycházející z pijáckých písní vídeňských nálevení. Razantní menuet podtrhuje trio neobvyklým přízvukováním druhého klarinetu hrajícího arpeggia ve svém nízkém rejstříku. Finále je další sonátovou formou, jejímž hlavním tématem je většinou stupnice, zde vzestupná a sestupná. Věta neobsahuje codu, ale celá symfonie spěje do svého závěru v dramatickém sledu opakovaných témat.

Jan Talich je v dnešní době výjimečná osobnost nejen v české kultuře, ale i v mezinárodním povědomí. Ve své bohaté kariéře dokáže spojit na nejvyšší úrovni zkušenosti z několika povolání. Působí jako sólista, komorní hráč, dirigent a pedagog po celém světě. Nejdélší je jeho sólová dráha. Již na pražské HAMU vítězil v národních i mezinárodních soutěžích. Ty mu pomohly k sólové kariéře, která trvá dodnes. Vystupoval s klavírními partnery jako Itamar Golan, Gottlieb Wallish, Jean-Yves Thibaudet nebo Jean Bernard Pommier. Pět let působil v Kubelík triu, s nímž natočil kompletní českou literaturu pro klavírní trio. Z tohoto uskupení odešel na post prvního houslisty do Talichova kvarteta. Kvarteto, které založil jeho otec v roce 1964, je doposud jedním z nejlepších světových ansámblů. V rámci svého působení v tomto souboru hostuje pravidelně v nejlepších sálech po celém světě a natočil desítky CD.

V současnosti vyučuje na Pražské konzervatoři. Jako pedagog zužitkovává vlivy, kterými za svou kariéru prošel. Jako představitel českých škol Otakara Ševčíka, Jaroslava Kociana a Josefa Suka se snaží o kombinaci této tradice s jinými interpretačními tradicemi svých zahraničních učitelů, k nimž patřili Shmuel Ashkenasi, Ilona Feher, Efrem Zimbalist a Yfrah Neaman, Max Rostal, anebo Carl Flesch. Je zván na mistrovské kurzy po celém světě. Pravidelně vyučuje v Manchesteru, Londýně, Utrechtu, Amsterdamu, Bruselu, Prades Casals festival, Semering-Reichenau, Montreal a LA. Sólově vystupuje v Itálii, Německu, Holandsku a USA. Jako dirigent bude hostovat v Itálii, Rakousku, Německu, Španělsku a USA. S kvartetem plánuje aktuálně turné po Švýcarsku, Německu, Francii, Velké Británii, USA, Kanadě a Japonsku.

V posledních dvou dekadách se vydal i na dirigentskou dráhu. Začínal u Libora Peška, Sira Charlesa Mackerrase a Jiřího Bělohávků. V roce 1992 založil Talich Chamber Orchestra a od 2007 do 2020 byl šéfdirigentem Jihočeské filharmonie, kde je nadále stálým hostujícím dirigentem. S taktovkou účinkuje nejen v České republice, ale i v Evropě a USA. Za svou kariéru nastudoval nespočetně partitur sólových, komorních a orchestrálních děl a provedl v premiéře mnohá díla současných skladatelů. V poslední době se také věnuje dobové interpretaci barokní hudby. Zkušenost sólového a komorního hráče a pohled dirigenta z něj dělá velmi výraznou postavu kulturního života nejen v České republice, ale i v mezinárodním měřítku. Je prezident festivalu Talichův Beroun. S Talichovým kvartetem natočil desítky CD pro značky Calliope, BMG-Rca, Prima Volta, např. kvartety Mendelssohna, Kalivody, Smetany, Janáčka, Šostakoviče, Brahmsa, Dvořáka, Shulhoffa atd. Nejnovější nahrávka kvarteta Gypsy serenade je věnována vlivu lidové hudby na klasickou a jejich prolínání.

PROGRAM:

Bedřich Smetana (1824–1884)
Hakon Jarl, symfonická báseň, op. 16

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)
Koncert pro housle a orchestr č. 5 A dur, KV 219

Allegro aperto
Adagio
Rondeau: Tempo di Menuetto

Přestávka

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)
Symfonie č. 39 Es dur, KV 543

Adagio – Allegro
Andante con moto
Menuetto e Trio
Allegro

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice since 1838

Záštitu převzali:
ministr kultury Oto Klemplíř, primátor statutárního města Teplice Bc. Jiří Štábl
a hejtman Ústeckého kraje Mgr. Richard Brabec

61. HUDEBNÍ FESTIVAL LUDWIGA VAN BEETHOVENA 2026

ZÁVĚREČNÝ KONCERT

TEPLICE čtvrtek 25. 6. 2026 v 19:00 hodin
koncertní sál Domu kultury Teplice

Program:

Franz Waxman:

Carmen Fantasie

Johann Sebastian Bach:

Koncert d moll pro dvoje housle, BWV 1043

Jean Sibelius:

Koncert pro housle d moll, op. 47

Účinkují:

Maxim Vengerov | housle

Sungmin Cho | housle

Severočeská filharmonie Teplice

dirigent | **Petr Vronský**

Plné vstupné: 600 Kč (v prodeji od 1. února 2026)

abonentí SČF Teplice, hosté Lázní Teplice, studenti, senioři, děti a držitelé průkazu ZTP 50% sleva

Prodej vstupenek: Pokladna Domu kultury Teplice, tel.: 417 515 940

e-mail: pokladna@dkteplice.cz | Online rezervace: www.dkteplice.cz, www.ticketportal.cz

koncertní sezona
2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 2. koncert cyklu D

Koncert pro pra-rodiče s dětmi

MALVÍNČINO HUDEBNÍ PUTOVÁNÍ: Baculaté baroko

Účinkují

Silvie Młynarczyková

skřítek Malvínka

Dirigent

Tomáš Stanček

Scénář a režie

David Kříž

Autorka projektu

Štěpánka Biedermann

Severočeská filharmonie Teplice

21. 2. 2026 v 10:30 hodin

Koncertní sál Domu kultury Teplice

Vstupné 200 Kč, abonenti SČF, studenti, děti,
senioři a držitelé průkazu ZTP 100 Kč
Předprodej vstupenek v pokladně
Domu kultury Teplice a na www.ticketportal.cz.

www.severoceskafilharmonie.cz

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

Teplice

Ústecký kraj

PŘÍŠTÍ PROGRAM
PRÉMIOVÝ CYKLUS C | KONCERT 2

26. února 2026 v 19:00 hodin
Dům kultury Teplice

Koncert melodramu

Program:

Otakar Ostrčil

Balada česká, op. 8, melodram na slova Jana Nerudy

Otakar Zich

Romance o Černém jezeři, op. 6, melodram na slova Jana Nerudy

Otakar Jeremiáš

Romance o Karlu IV, op. 13, melodram na báseň Jana Nerudy

Zdeněk Fibich

Komenský, op. 34, slavnostní předehra

Záboj, Slavoj a Luděk, op. 37, symfonická báseň podle
Rukopisu královédvorského

Pád Arkuna, op. 60, předehra k opeře

Účinkují:

Miroslav Táborský – recitace

Severočeská filharmonie Teplice

dirigent: **Jiří Petrdlík**

režie: **Věra Šustíková**

Ve spolupráci se Společností Zdeňka Fibicha

Severočeská filharmonie Teplice

+420 778 888 013 | e-mail: sev.filharmonie@seznam.cz
www.severoceskafilharmonie.cz | www.scf.sf.cz

Změna programu vyhrazena.

Při koncertech je zakázáno fotografovat a pořizovat audiovizuální záznamy.

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje